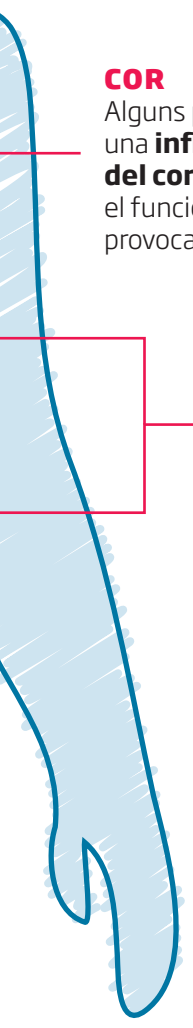

NAS I GOLA
En la primera fase de la malaltia, el virus es replica a les vies respiratòries altes i provoca **irritació, tos i febre**. També és habitual la pèrdua sobtada de l'olfacte.

COR
Alguns pacients experimenten una **inflamació del múscul del cor** (miocarditis) que altera el funcionament de l'òrgan i pot provocar la mort.

ESTÓMAC I BUDELLS
El covid-19 també pot produir **nàusees, vòmits i diarrea**.

VASOS SANGUINIS
El virus pot afectar venes i artèries de tot el cos i produir coàguls a la sang que poden provocar **diversos tipus de trombosi**.

d'insuficiències renals en malalts de covid-19 i fins i tot percentatges més alts de diversos graus d'afectació als ronyons. Durant aquestes últimes setmanes, als hospitals catalans s'ha observat que els ronyons també pateixen durant la malaltia, però, tal com apunta Almirante, "sobretot en pacients greus que presenten un quadre inflamatori general i que acaben amb insuficiència renal, i a vegades amb la necessitat d'una màquina per fer diàlisi". Tot i que els ronyons són una de les zones on abunda el receptor ACE2, en els malalts que no estan en estat greu l'afectació renal és molt menys freqüent.

En canvi, tal com explica Gudiol, "és molt freqüent trobar una elevació dels enzims hepàtics en anàlisis de sang", cosa que indica un cert grau d'hepatitis, una inflamació del fetge, que es presenta de forma lleu però força comuna. Aquesta manifestació lliga amb el fet que molts virus provoquen alteracions en aquest òrgan.

Fins al sistema nerviós

"Els pacients moltes vegades ingressen en un estat cognitiu que no és el seu, tenen bradipsíquia, estan lents i confusos", explica Gudiol. De fet, alguns dels primers casos que van ingressar a l'Hospital de Bellvitge eren a la unitat de neurologia amb la sospita d'un ictus que finalment no es va arribar a diagnosticar. En aquesta mateixa línia hi ha pacients que experimenten molt de mal de cap i dolor a la part interna dels ulls. De moment no s'ha arribat a documentar encefalitis, una inflamació de l'encèfal causada sobretot per una infecció, però, tal com explica Moliner, "hi ha pacients amb símptomes semblants i també amb símptomes que s'assemblen als de la síndrome de Guillain-Barré", una malaltia autoimmune causada habitualment per una infecció, que afecta el sistema nerviós perifèric i que pot provocar des de formigueig fins a diversos graus de paràlisi. Tot i que a l'escorça cerebral i al tronc de l'encèfal també hi ha receptors ACE2, encara no es coneix exactament el mecanisme amb el qual el virus pot afectar el sistema nerviós. Un estudi publicat a principis d'abril a la revista *International Journal of Infectious Diseases* revelava que s'havien trobat traces del virus al líquid cefaloraquidi (el fluid que envolta el cervell) d'un pacient japonès amb covid-19 que havia desenvolupat meningitis i encefalitis, de manera que suggeria que el virus també podria afectar el sistema nerviós central format pel cervell i la medul·la espinal.

Altres manifestacions

A part de tots aquests processos clínics, també hi ha pacients que presenten un quadre digestiu, amb nàusees, vòmits i diarrea. I, tal com apunta Moliner, "hi ha gent jove que té febre i diarrea però no estossega", de manera que es tracta de casos de covid-19 que costen de diagnosticar. Als budells, sobretot al tram final, també hi ha receptors ACE2 als quals es connecta el virus per infectar les cèl·lules, de manera que podria tractar-se d'un òrgan que el virus ataqués directament.

Un altre símptoma habitual de la malaltia és la pèrdua sobtada de l'olfacte, una manifestació que també produeixen altres virus respiratoris com el del refredat comú, un coronavirus parent del SARS-CoV-2. Aquesta pèrdua pot durar fins dies després d'haver superat la malaltia.

En tan sols dos mesos, la comunitat sanitària ha experimentat un augment accelerat del coneixement sobre la covid-19 que, conjuntament amb els resultats dels estudis clínics en marxa, servirà per optimitzar l'atenció als pacients. De tota manera, la ciència necessita més temps per controlar una malaltia que, com s'ha comprovat a bastament, no és una simple infecció respiratòria sinó una infecció sistèmica que pot tenir efectes en tot l'organisme.

Carta oberta
A Debat teniu un article de Joan Segarra i Montserrat Falguera, presidents d'entitats del tercer sector social

Cues per repartir menjar a la parròquia de Santa Anna, a la ciutat de Barcelona, durant la crisi del coronavirus. MANOLO GARCÍA

El tercer sector social adverteix que està al límit

La patronal eleva el to i exigeix cobrir la despesa extra

NATÀLIA VILA
BARCELONA

Avís
Denuncien que hi ha un "greuge comparatiu" amb el sector sanitari

Despeses
El tercer sector afirma que ha fet un sobreesforç en tests i contractació

Les entitats socials que treballen amb persones vulnerables a Catalunya són, en un 89%, petites i mitjanes empreses sense ànim de lucre i ara adverteixen que, amb la crisi sanitària, els seus comptes estan al límit. Així ho denuncia La Confederació, l'organització empresarial que representa i agrupa més de 1.200 empreses no mercantils (associacions, cooperatives d'iniciativa social i fundacions) que presten aquests serveis d'atenció. "Som entitats, però també un sector econòmic que, a més, està en la primera línia d'aquesta crisi, atenent persones", reivindica el president de l'organització, Joan Segarra.

La situació a les residències de persones grans i la gestió de l'administració durant aquesta crisi, explica Segarra, ha sigut "la gota que ha fet vessar el got" de la situació que "el sector arrossega des de fa una dècada". Per això, aquesta patronal eleva ara el to i reclama a l'administració, a través d'una carta oberta a l'ARA, que, tal com han fet amb els hospitals, el Govern tingui en compte també el sector social a l'hora de passar comptes de les despeses derivades d'aquesta crisi sanitària. "Sentim que el greuge comparatiu en relació amb l'àmbit sanitari també es dona ara" a l'hora de les compensacions econòmiques, explica Segarra, que recorda que el sector arrossega un infrafinançament llarg, ja que "fa una dècada que tenen les tarifes congelades".

Així, Segarra argumenta que si les residències han passat a dependre del departament de Salut és perquè "el problema és sanitari" i recorda que les entitats també han fet un sobreesforç econòmic assumint despeses addicionals en materials de protecció, tests i contractació de personal.

"¿Com es compensaran tots aquests sobrecostos que assumeixen les entitats? ¿I les pèrdues generades pel covid-19? ¿I els pagaments encara pendents?", es pregunta Segarra. Per resoldre aquesta situació la patronal de les entitats ha demanat que, paral·lelament al pla de xoc social proposat per la Taula del Tercer Sector, es faci també un pla de reactivació econòmica per al sector: "Sense entitats no hi ha professionals, i sense professionals no hi ha acció social", insisteix.

Recuperar poder adquisitiu

La Confederació ha fet una proposta amb 12 punts que consideren indispensables per salvar el sector, que passen per recuperar "de manera urgent" el poder adquisitiu perdut des del 2009. "Cal un increment lineal del 9% en les tarifes, que és la capacitat de poder adquisitiu que han perdut de mitjana els diferents sectors socials a Catalunya. A més, ja estem treballant per calcular els sobrecostos i totes les despeses sobrevingudes per la crisi", apunta Segarra. L'organització estima que ha perdut durant els últims deu anys d'infrafinançament uns 600 milions d'euros.

A més, al document de propostes també plantegen que l'administració retorni la liquiditat al sector "no basant-se en l'endeutament amb els bancs, sinó a partir del pagament immediat de les factures pendents de serveis i dels imports corresponents a subvencions ja executades i justificades", entre altres punts.